

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työllänsaisten äänkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Publ. Society'n kustantamana.

Tilauhinnat Yhdysvaltoihin
1 vuosikerta...\$1.50 Puoli vuotta...90c

Canadaan ja Suomeen
1 vuosikerta...\$1.75 Puoli vuotta...\$1.00

TOVERITAR

Box 99 Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 18th 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:

One year \$1.50 — 6 months 90c

IN CANADA:

One year \$1.75 — 6 months \$1.05

Toimitus:

HELMI MATTSOON

Box 99, Astoria, Ore.

TOVERITTAREN TILAAJAMÄÄRÄ OSOTTA:

Uusia 132
Uudistuksia 78
Katkenneita 42

TOVERITTAREN TILAAJAMÄÄRÄ NOUSEE

Monella paikkakunnalla on otettu Toverittaren levitys toden kannalta sen todistaa uudet tilaukset, joita olemme täällä vastaanottaneet viikon kuluessa. Paraiten on kunnostautunut Toverittaren kotikaupunki, Astoria, Oregon. Täällä nim. on parillaan suuri kilpailu käynnissä Toverittaren ja Toverin levittämiseksi. Heinäkuun ensimmäisen \$5 arvoisen kirjapalkinnon saa тов. Aliina Jämsä ja hän on sen kunnialla ansainnut sillä 29 uutta Toverittaren vuoden tilausta ja joukon uudistuksia on hän viikon kuluessa tuonut meille. Samalla voimme mainita kautta maan monella taholla yritettävän lujasti Toverittaren tilaajamäärän kohottamiseksi 10,000. Kun samaa jatketaan tässä parin kuukauden kuluessa, voimme antaa Toverittaren sinä merkkipäivänä painattaa punasella. Kaikki Toverittaren lukijat, tahdotteko olla mukana tässä rynnäkössä ja auttaa jotta saisimme antaa lehtemme tulla painettuna punavärillä? Kaikki mukaan, Toveritar 10,000 ja aivan lähimmässä tulevaisuudessa.

Toveriuudella
Toverittaren levitysosasto.

ÄITIYSMINISTERIÖ NEW SOUTH WALESISSA

Federal Pressin kirjeenvaihtaja W. F. Ahern tiedottaa Sydneystä, Australiasta:

Työväenhallitusta muodostettaessa New South Walesissa luotiin uusi ministeriö: äiteysministeriö. Tämän uuden ministeriön pääasiallisena tehtävänä on, antaa erikoista tieteellistä opetusta tytöille ja siten valmistaa heitä kunnollisella tavalla täyttämään äidin velvollisuudet. Tiede on näyttänyt toteen, että enemmän kuin puolet lapsen synnyttämisen yhteydessä olevista kärsimyksistä voidaan välttää noudattamalla oikeita elintapoja.

Työväenhallitus myöskin aikoo perustaa kautta New South Walesin synnytyslaitoksia, joiden yhteydessä tulee olemaan osasto, joka toimii avustuksen antamiseksi äideille ennen synnyttämistä, synnytyksen aikana ja sen jälkeen. Äideistä tullaan pitämään erikoista huolta ennen ja jälkeen synnyttämisen ja kaiken-

laista avustusta annetaan heille vapaasti tieteen viimeisiä saavutuksia käytäntöön soveltamalla. Äideiksi tulossa oleville yksinäisille naisille myöskin annetaan avustusta ja suojaa ennen synnyttämistä ja synnytyksen aikana, joten hekin tulevat säästymään niiltä kärsimyksiltä, jotka heitä muussa tapauksessa kohtaisivat.

Äiteysministerin käytettäväksi annetaan viljavasti rahaa, jotta voidaan kokemuksen kautta päästä näkemään, kuinka menestyksellinen on tämän uuden ministeriön toiminta asukasluvun lisääntymisen nopeistuttamisessa, kuolleisuuden vähentämisessä lasten keskuudessa ja äitien hyvinvoinnin lisäämisessä. Leskille ja hyljättyille vaimoille, joiden huollettavaksi on jäänyt pieniä lapsia, annetaan eläkettä sikäli, että he tulevat tydyttävän hyvin toimeen ja kalliin ajan lisäystä tullaan myöskin antamaan vanhoille ja invalideille, joille entisten säädösten nojalla maksettava eläke on liian niukka.

New South Walesin hallitus ryhtyy myöskin huolehtimaan kansan terveydenhoidosta ja se aikoo erikoisen verotuksen avulla kerätä varoja yleisten sairaalain rakentamista ja ylläpitämistä varten. Sairaaloita tullaan rakentamaan niin monta kautta valtion, että niissä on tilaa kaikille sairaille. Kaikki rajotukset, koskien erilaisten parantajien ammattinsa harjoittamista yleisissä sairaaloissa, tullaan poistamaan. Työväenhallitus aikoo näiden lisäksi vielä perustaa yleisiä sairaaloita hampaiden korjaamista varten.

Sairaanhoitajattarien palkkaa tullaan korottamaan ja heidän työolojaan parantamaan. Koululapsille annetaan vapaasti lääketieteellinen tarkastus ja lääkehoito. Lääkärien ja hautaustoimittajien ei sallita ottaa liian suuria maksuja palveluksistaan. Veneerisiä tauteja potevia ryhdytään myöskin hoitamaan tieteellisten menettelytapojen mukaisesti.

PIENI AJATELMA

Luet lehdistä seuraavaa: Uudessa Englannissa nykyään uusiaikainen Herodes turmelee vuosittain hiljalleen ja tuskallisesti neljäkymmentätuhatta lasta. Tämän kuultuasi kieri ajatuksissasi kysymys: Näinkö suuren uhrin vaatii julma kuolema, eikä mitään tehdä sen estämiseksi? Ja edelleen: Tällaisen ihmistuhlauksen estämiseksi tarvitaan ainoastaan parempia olosuhteita, enempi ruokaa ja parempaa hoitoa lapsille. Miksi me ajamme äidit pois kodeista palkkatyöhön, kun heidät tarvittaisiin huoltamaan lapsukaisiaan. Miksi ajetaan äidit alas hikihelvettiin, kuin heidän pitäisi olla imettämässä pienokaisiaan. Mitä liian työn turmelemat äidit voivat antaa lapsilleen kuivettuneista rinnoistaan? Mitä henkistä kehitystä jaksaa harrastaa ihminen, joka on kahlehdittu tuhansilla huolilla? Jos voit vastata, sano! Eikö jo ole aika nousta vastustamaan tällaista järjettömyyttä! Ajattele edes hetkinen tätä asiaa! Jos et sitä tee, olet itse viimeinen uusiaikainen Herodes — ja yksi lastenmurhaajista.

Toverittaren tilaajamäärä kymmeneen tuhanteen!

Englannin opettajattaret huolissaan koululasten terveydestä

"Daily Herald"issa kerrotaan, miten nykyisin Englannin opettajattarien piirissä ollaan huolestuneita lasten puutteellisen ruokinnan vuoksi joka seikka joutuu pääasiallisesti elintarpeiden korkeista hinnoista. "The National Federation of Women Teachers (Naisopettajien kansallislitto) on hiljattain pitänyt vuosikonferenssin, jossa vilkaasti on pohdittu yllämainitusta yhteiskunnassa ilmenevästä epäkohdasta.

Opettajattaret ovat tulleet nimitään sellaiseen johtopäätökseen, että maidon ja sokerin korkeat hinnat vaikuttavat sangen tuhoisesti lasten ruokintaan, sillä etenkin köyhemmissä piireissä on mahdoton hankkia lapsille näitä välttämättömiä ravintoaineita. Asian näin ollen ei ole lainkaan ihmeteltävä, jos lasten terveys joutuu kärsimään.

Naisopettajien kansallislitto lausui toivomuksenaan, että hallitus puuttuisi hetimiten toimenpiteisiin, että taloudessa välttämättömiä elintarpeita voitaisiin saada alemmilla hinnoilla.

KEUHKOTAUDIN TURMIO

Keuhkotauti tappaa tuottajia etupäässä 16—45 ikävuosien välillä olevia miehiä ja naisia. Se ottaa uhriksen toimeliaita ihmisiä, miehiä ja naisia, kodeissa, konttooreissa ja työpajoissa. Se aiheuttaa noin sataviisikymmentä tuhatta kuolemantapausta Yhdysvalloissa joka vuosi.

Se maksaa Yhdysvalloille yksistään taloudellisesti tappiona noin 500,000,000 dollaria vuosittain. Enemmän kuin miljoona henkilöä sairastaa tätä tautia, tässä maassa tällä hetkellä.

Tämä on niin kutsuttua "köyhälistön" tautia. Sitä se tosiaan on. Huonot asunnot, huono ruoka, pitkät työpäivät, kaikki kurjuus, likaisuus ja epämukavuus on parhain maaperä tälle taudille. Työläiset saavat kaikkea tästä kärsiä niinkauan kuin he itse ovat tyytyväisiä nykyisiin olosuhteisiin. Työläiset saavat tämän taudin turmiota tuntea niinkauan kuin he ovat tyytyväisiä kapitalistiseen järjestelmään. Niinkauan kuin liikevoitolle perustuva järjestelmä on vallitsevana, ei ole odotettavissa keuhkotaudin tai muidenkaan tautien vähenemisen. Päinvastoin ne lisääntyvät huimaavassa määrässä. Ihmissuku rappeutuu ja heikkenee noissa teollisuushelveteissä, joissa raadetaan henkeen ja vereen, uhrataan nuoruus ja voimat kapitalismin arttarille.

On jo aika pyrkiä pois tällaisesta tilanteesta. Taistelkaamme kapitalistista riistojärjestelmää vastaan, niin samalla taistelemme julmaa vihollistamme keuhkotautia vastaan.

TYÖVÄENLUOKKA IHMISKUNNAN VAPAUTTAMANA

Kreikkalainen muinaistaru kertoo Prometheus-sankarista, joka uskalsi uhmata Olympon kostonhimoista valtiasta, kun tämä tahtoi tuhota ihmissuvun. Hän ryösti tulen taivaasta ja toi sen ihmisille. Hän osoitti heille maan nimenä piilevät metallit ja opetti niistä valmistamaan työkaluja ja koristeita. Hän keksyi villit härät ja hevoset, valjasti ne auran ja vauujen eteen. Hän selitti luonnon salaisuudet

ja raivasi monella muulla tavalla ihmiskunnalle kehityksen tietä. Tästä julmistunut Zeus antoi käskyläistensä Voiman ja Väkivallan nautita sankarin kalliin, lähettäen korppikotkan raatelemaan hänen ruumistaan. Mutta minkä petolintu päivällä raastoi, se kasvoi yöllä uudelleen. Tuhansia vuosia kärsi ihmiskunnan pelastaja kauheita tuskia, mutta ei nöyryntynyt kuitenkaan tietäen kärsivänsä oikean asian puolesta.

Tuhansia vuosia on köyhälistö saanut kitua maailman valtioiden orjuudessa, kärsiä voiman ja väkivallan vääryyttä. Mutta orjankahleita kantaessaankaan se ei ole voinut luokkana koskaan nöyryyä eikä kieltää omaa kumouksellista olemustaan. Kautta historiallisten aikojen se on yhä uudelleen noussut taisteluun sortajiansa vastaan, niin persoonallisen orjuuden vallitessa kuin maaorjuuden ikeen sitä painaessa. Ja vaikka uuden ajan varsinaisen valtuuden, taloudelliseen, valtiolliseen ja henkiseen herruuteen kohonneen porvariston, onkin onnistunut toistaiseksi kytkeä vastustajansa palkkaorjuuden kahleihin kapitalismin kalliin, antaan haaskalintujensa raadella sen sydänjuuria, ei leppymätön proletariaatti — nykyajan Prometheus — ole silti lakannut uhmaamasta porvariston palkvian jumalia, Mammonaa ja Moolokkia. Mitä enemmän köyhälistö on kärsinyt porvariston riistoa, sitä tarmokkaammin se on ollut pakotettu taistelemaan olemassaolonsa puolesta. Kun sen kaikki toiveet maallisista ja taivaallisista pelastajista olivat turhaan rauenneet, oli sen luotettava ainoastaan itseensä — omaan luokkavoimaansa.

Sikäli kuin tämä totuus tuli köyhälistön sielussa tajutuksi, selvisi sille myöskin kaikkien palkkaorjien etujen yhteisyys, lujittui yhteenkuuluvaisuuden tunto. Proletariaatti oli löytänyt itsensä — oli oppinut tuntemaan luokka-asemansa kapitalistisessa yhteiskunnassa. Samalla sille alkoi selvitä Marxin ja Engelsin keksimä historiallinen kehityksen laki, jonka mukaan porvarillisen yhteiskunnan olennaiset ristiriidat — työn ja pääoman sovittamattomat vastakohdat — vievät kapitalistista kehitystä välttämättömyyden pakolla porvarillisen yhteiskunnan häviötä kohti. Tämä kehitysprosessi ei tapahdu koneellisesti, vaan luokkatietoisien proletariaatin esiintyessä päätehtävänä. Tästä johtuu proletariaatin historiallinen tehtävä — luokkansa vapauttaminen kapitalismin orjuudesta. Mutta vapauttamalla itsensä, se vapauttaa koko ihmiskunnan, sillä alimpana sorrettuna luokkana köyhälistö ei voi luoda sellaista yhteiskuntaa, jonka perustuksena edelleen olisivat kapitalistisen järjestelmän kulmakivet: sorto, riistäminen ja luokkaherruus. Työväestön vapautuminen porvariston luokkaherruudesta voi tapahtua vain sillä edellytyksellä, että se esiintyy eheänä luokkana porvaristoa vastaan. Työväenluokan voima on ennenkaikkea sen solidaarisuudessa.

(Sos. Aikakausi lehti.)

— Jos tahdot tehdä hyvän palveluksen tuttavallasi tilaa hänelle Toveritar.